

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2019-0000252935

Uw kenmerk

Datum 16 mei 2019
Betreft Wob verzoek Wet gedeeltelijk verbod gezicht bedekkende kleding

Geachte heer,

Bij brief van 19 december 2018 heeft u bij mijn ministerie een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Uw verzoek heeft betrekking op alle informatie betreffende de invoering van de Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding;

- Ontstaan sinds de aanvaarding van dit wetsvoorstel door de Eerste Kamer op 26 juni 2018;
- Vanaf 1 september 2017 die zien op de interne en externe overleggen over vervolgstappen met het oog op de daadwerkelijke invoering;
- Vanaf 1 september 2017 die zien op de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van deze wet.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 21 december 2018.

Bij brief van 15 januari 2019 is de termijn om op uw verzoek te beslissen met vier weken verlengd.

U verzoekt onder andere om documenten die zien op de daadwerkelijke invoering, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van de Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding vanaf 1 september 2017. Op 26 juni 2018 is de wet aanvaard door de Eerste Kamer.

Er is een ander Wob verzoek bij mijn ministerie ingediend over de invoering van de Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding. Dit verzoek bestrijkt de periode van 1 mei 2018 tot 28 november 2018. De beslissing op dit verzoek en de documenten die openbaar gemaakt worden, worden gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl.

Voor uw verzoek is gezocht naar documenten vanaf 1 september 2017 tot 1 mei 2018 en van 28 november 2018 tot 19 december 2018.

In dit besluit treft u de beslissing aan over de documenten die op deze periode betrekking hebben, immers de documenten over de periode 1 mei 2018 tot 28

november 2018 zijn reeds openbaar. Als service treft u deze documenten bij dit besluit aan.

Over uw verzoek om informatie bericht ik u thans als volgt.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante bepalingen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw verzoek zijn 39 documenten aangetroffen. Een beschrijving van deze documenten is opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 onderdeel uitmaakt van dit besluit. De aangetroffen documenten zijn ieder afzonderlijk beoordeeld op grond van de Wob. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende volgnummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek gedeeltelijk te honoreren en de informatie waar u om verzocht, zoals opgenomen op de inventarislijst, gedeeltelijk openbaar te maken.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid ten aanzien van eenieder

Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De Wob heeft uitsluitend betrekking op informatie die is neergelegd in documenten. Bestaan de desbetreffende documenten niet of niet meer, dan kunnen deze dus ook niet openbaar worden gemaakt.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (art. 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In alle documenten komen persoonsgegevens voor.

Hoewel derden, ambtenaren en andere bij de besluitvorming betrokken personen in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op de persoonlijke levenssfeer, geldt dit volgens vaste rechtspraak wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten. Van openbaarmaking van deze informatie wordt in beginsel afgezien indien het personen betreft, die niet uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden. Een uitzondering geldt voor namen van ambtenaren in besluiten die zij krachtens mandaat ondertekenen, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen.

Ten overvloede merk ik op dat deze handelwijze in lijn is met de huidige jurisprudentie. Ik verwijs naar de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 juli 2007 (LJN: BA9807), van 19 december 2012 (LJN: BY6746) en van 12 juni 2013 (zaaknr. 201112236/1/A3).

Bij de informatie die in de documenten in dit geval in het geding zijn, weegt naar mijn oordeel de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen zwaarder dan het algemene, publieke belang van openbaarheid van deze persoonsgegevens.

In alle opgesomde documenten zijn daarom de persoonsgegevens verwijderd om de hiervoor aangegeven redenen.

Documenten ten behoeve van intern beraad (art. 11, eerste lid, van de Wob)

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat geen informatie wordt verstrekt uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Op grond van artikel 1, onder c, van de Wob wordt intern beraad verstaan het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Een persoonlijke beleidsopvatting is 'een opvatting, aanbeveling of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde documenten' (artikel 1, onder f, van de Wob).

Als documenten van intern beraad worden blijktens de toelichting op de Wob en bestendige jurisprudentie o.a. aangemerkt: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijke leidinggevendenden, correspondentie tussen ministeries of andere bestuursorganen onderling en concept van stukken. Ook documenten afkomstig van externe personen of organisaties die bij de beleidsvorming en besluitvorming worden betrokken, kunnen als documenten bestemd voor intern

Datum

16 mei 2019

Kenmerk

2019-0000252935

beraad worden aangemerkt. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en beleidsvoorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen, relevant.

De documenten met de nummers 2, 5, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37 en 38 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Het gaat hierbij om documenten die bedoeld zijn om intern te blijven. Het betreft onder meer (delen van) ambtelijke adviezen aan de ambtelijke en politieke leiding en e-mails tussen ambtenaren van mijn ministerie onderling en met ambtenaren van andere ministeries of diensten. Daarnaast bevatten sommige van deze e-mails bijlagen met concepten van stukken. Deze bijlagen worden om dezelfde redenen als hiervoor genoemd niet openbaar gemaakt.

Deze documenten bevatten adviezen, overwegingen en opvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Ik heb de persoonlijke beleidsopvattingen derhalve, met verwijzing naar artikel 11, eerste lid, van de Wob, verwijderd.

Verder gaat het in de documenten met de nummers 5, 16, 20, 23, 24, 26, 27, 30, 31, 33, 34 en 37 om concepten van de nota van 12 december 2018 die grotendeels openbaar is gemaakt en die u aantreft bij de documenten die ik u als service verstrek, persberichten, woordvoeringslijnen en spreekteksten, die al of niet zijn gebruikt. (Indien over het desbetreffende onderwerp een persbericht is gepubliceerd dan wel een woordvoeringslijn of spreektekst is uitgesproken, is deze reeds openbaar.)

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Plaatsing op internet

Met inachtneming van het voorgaande treft u de openbaar te maken documenten met bij dit besluit in kopie aan.

Dit besluit en de openbaar gemaakte stukken worden enkele werkdagen na toezending geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst. Tevens worden de Eerste Kamer en de Tweede Kamer over dit besluit geïnformeerd en worden dit besluit en de openbaar te maken stukken aan de beide Kamers gezonden.

Datum

16 mei 2019

Kenmerk

2019-0000252935

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

drs. M.R. Schurink
Secretaris-generaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, SGC/CZW, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
  - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
  - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.